

Noves claus per entendre el mercat laboral (XII)

LA PERVERSIÓ DEL TERME "CONTRACTE FIX" PER DEFINIR ESTABILITAT LABORAL

Aquest és el dotzè número de TEMES SOCIOECONÒMICS GADESO dedicat a les noves claus per entendre el mercat laboral. Tractam un assumpte que, tot i no ser estrictament nou, en els darrers anys ha augmentat exponencialment: cada pic s'empren els termes de "contracte fix" o "contracte indefinit" per a definir una situació d'estabilitat laboral que no és real.

L'estabilitat laboral -que possibilita estabilitat econòmica i social- s'identifica arreu amb aquella relació laboral que assegura uns guanys salarials anuals i unes garanties de no acomiadament sense causa justificada. A les Illes Balears des de fa molts anys s'han identificat perversament els contractes de Fixos Discontinus com a contractes estables, i les successives flexibilitzacions i abaratiments dels costos de l'acomiadament han convertit en menys estables els contractes nominalment fixos. Val a dir que amb la reforma laboral de 2012 aquest procés es va accelerar molt: Es va facilitar l'extinció de contractes indefinits abaratint l'indemnització en el cas d'acomiadament sense justificació i ampliant els supòsits perquè sigui qualificat de procedent. És a dir, ja no és necessari que l'empresa tingui pèrdues per justificar una extinció, sent suficient la simple reducció de les vendes durant tres trimestres consecutius. Addicionalment, la reforma va introduir un nou contracte indefinit per a petites empreses (contracte d'emprenedors), amb un període de prova d'un any, durant el qual l'empresari pot acomiadar sense cost i sense obligació d'argumentar-ho, ni molt manco, justificar-ho.

Com podem comprovar amb les dades que tot seguit oferim, hom podria afirmar que des de l'any 2012 cada pic és més present en el mercat laboral una nova figura contractual que podríem anomenar de "fix precari", alhora que la temporalitat gairebé estructural va en augment.

Per acabar aquesta introducció, recordam una vegada més que els TEMES SOCIOECONÒMICS GADESO de la sèrie "Noves claus per entendre el mercat laboral", tenen una estructura lleugerament diferent de la que és habitual. En qualsevol cas, esperam sigui del vostre interès.

1.- Els nous contractes indefinits

La taula següent ens mostra el número total de nous contractes indefinits registrats en els últims tres anys. Es pot observar que el total de l'any 2013 baixa en relació a l'any anterior en el qual, des de febrer, ja estava en vigor la Reforma Laboral de 2012. No obstant això el nombre de contractes Fixos Discontinus va augmentar en termes absoluts i en percentatge.

TOTAL CONTRACTES INDEFINITS REGISTRATS	2012	2013	2014
Indefinits nous	43.292	37.535	46.709
Fixos Discontinus nous	11.684	13.848	17.989
% contractes de Fixos Discontinus sobre total d'indefinitos	27%	37%	39%

Font: Elaboració Fundació GADES0 en base a dades Observatori del Treball de les Illes Balears (OTIB)

Tanmateix el punt més important és fixar-se en l'evolució del pes dels Fixos Discontinus sobre el total de contractes fixos nous: Des de l'entrada en vigor de la darrera Reforma Laboral, ha tingut un estirabot del 12.

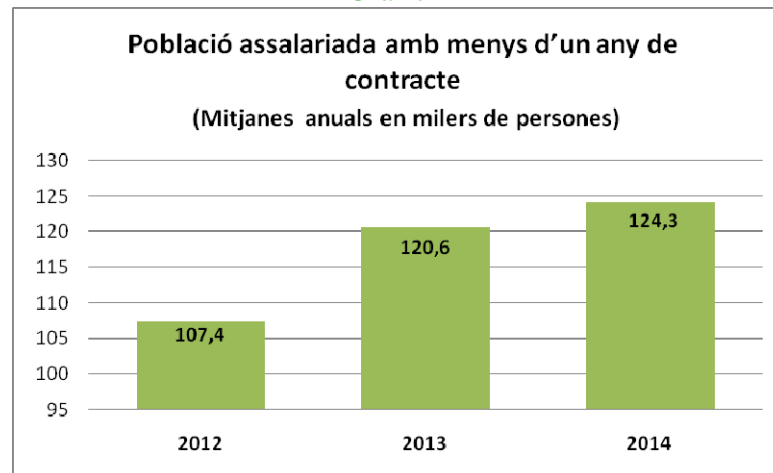
La contractació fixa discontinua pot interpretar-se com el mal menor en unes activitats estacionals, però en cap cas pot associar-se a una relació laboral amb plena estabilitat.

2.- Creix la rotació dels recursos humans

Al parlar de rotació dels recursos humans o rotació laboral, ens referim a les entrades i sortides de personal a una mateixa empresa per a cobrir uns mateixos llocs de treball i assumir unes funcions idèntiques. Des de fa temps aquesta rotació dels efectius laborals ha esdevingut una opció d'organització empresarial que moltes organitzacions assumeixen com a part important de l'estructura de la seva empresa. Aquesta fórmula hiperflexible dels recursos humans provoca una inestabilitat laboral estructural impulsada per les facilitats d'acomiadament i la pèrdua de fet de la causalitat de la contractació temporal.

En el gràfic 1 es pot observar l'evolució, des de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral de 2012, del nombre de persones assalariades amb una antiguitat de contracte inferior a un any. Val a dir que aquest és l'indicador més robust per avaluar el grau d'estabilitat laboral que gaudeix una societat.

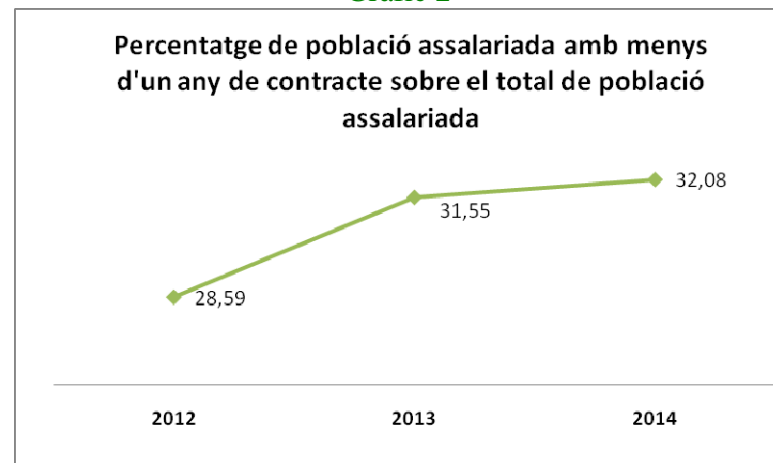
Gràfic 1

Font: Elaboració F. GADESO en base a dades EPA-INE i IBESTAT

Hom pot dir que, amb la tendència a l'alça observada al gràfic anterior (termes absoluts), i en el següent (termes percentuals), l'esmentada reforma laboral ha restat estabilitat laboral a la població illenca assalariada.

Gràfic 2

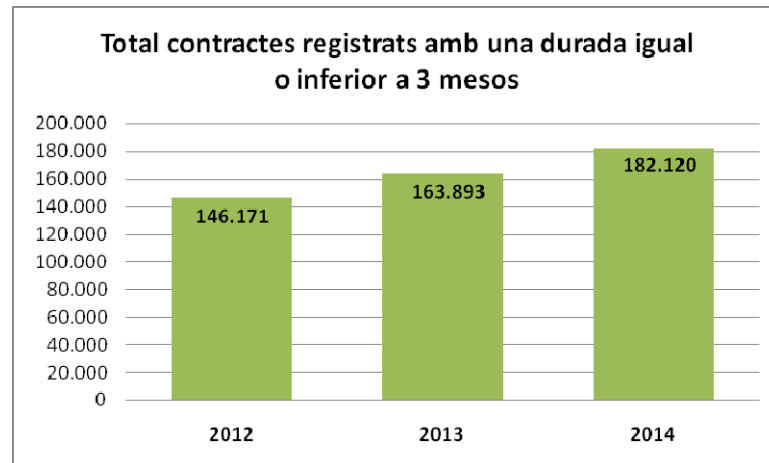

Font: Elaboració Fundació GADESO en base a dades EPA-INE i IBESTAT

3.- S'intensifica el grau de temporalitat

A més de l'augment de la temporalitat, cada pic aquesta és més intensa, és a dir, cada pic hi ha més contractes de molt poca durada. El gràfic 5 il·lustra com, en els anys analitzats, els contractes registrats de durada igual o inferiors a 90 dies han augmentat un 24,6%.

Gràfic 3

Font: Elaboració Fundació GADESO en base a dades Observatori del Treball de les Illes Balears (OTIB)

Amb tot plegat, hom pot concloure que l' insistència d'alguns discursos sobre un suposat augment de la contractació indefinida i d'una major estabilitat laboral no deixen de ser una perversió del llenguatge.